

साल २००९... अमेरिकेत भरलेले पहिले विश्वसाहित्य संमेलन... 'बुकगंगा डॉट कॉम'ची पाळंमुळं रुजायला सुरुवात झाली ती इथूनच... ते एक प्रकारे 'बुकगंगा'चे जन्मस्थानच. अमेरिकेमध्ये स्थायिक झालेले 'मायविश्व टेक्नॉलॉजिज'चे संस्थापक मंदार जोगळेकर हे 'बुकगंगा'चे जन्मदाते.

'बुकगंगा'च्या जन्माची कहाणी पण

पायरसी होईल का? अशा अनेक शंका लोकांच्या डोक्यात होत्या. त्यांचे निराकरण करून प्रकाशकांना/लेखकांना भेटून, बदलत्या तंत्रज्ञानाचा फायदा कसा होईल, हे त्यांना समजावून सांगितलं. त्याला लेखक, प्रकाशक, वाचक यांनी उत्तम प्रतिसाद दिला. आज पंधरा हजारांहून अधिक मराठी 'ई-बुक्स' 'बुकगंगा डॉट कॉम'वर उपलब्ध आहेत. जगभरात वाचली जाणारी ही ई-

विक्रीसाठी 'कॉल सेंटर' ही व्यवस्था प्रथमच 'बुकगंगा'च्या माध्यमातून आणि रत्नागिरी येथे सुरु झाली, हे आवर्जून नमूद करायला आवडेल.

पुण्यात डेक्कन जिमखान्यावर १९३९ सालापासून असलेले सुप्रसिद्ध 'इंटरनॅशनल बुक सर्विस' हे पुस्तकांचे दालनही 'बुकगंगा' परिवारात समाविष्ट करून 'बुकगंगा इंटरनॅशनल बुक सर्विस' या नव्या

'बुकगंगा'चा प्रवास

मोठी रंजक आहे. त्याचे झाले असे... त्या संमेलनामध्ये काही मंडळी गप्पा मारत बसली होती. 'अमेरिकेत ॲमेझॉन डॉट कॉम या वेबसाईटवरून इंग्रजी पुस्तकं घरपोच मिळतात; पण मराठी पुस्तकांसाठी अशी व्यवस्था नाही,' अशी चर्चा चालू होती. तिथे उपस्थित असलेल्या मंदार जोगळेकरांना एका ज्येष्ठ साहित्यिकानं छेडलं... ते म्हणाले, 'नुसती चर्चा करण्यापेक्षा तुमच्यासारख्या तरुण मराठी उद्योजकांनी यासाठी काहीतरी केलं पाहिजे.' साहित्य संमेलन झालं; पण हा विषय जोगळेकरांच्या डोक्यात फिरत राहिला. मराठी साहित्य जगभरातल्या वाचकांपर्यंत पोहोचलंच पाहिजे, हे त्यांच्या मनानं घेतलं.

नावीन्याचा ध्यास असलेल्या जोगळेकरांनी मराठी साहित्याचा प्रचार आणि प्रसाराच्या या ध्यासातूनच २०१० मध्ये 'बुकगंगा डॉट कॉम'ची (Bookganga.com) सुरुवात केली. त्याचवेळी तंत्रज्ञान क्षेत्रात झापाट्याने बदल होत होता. इंटरनेट फोफावू लागलं होतं. कम्प्युटर, टॅब्लेटसारख्या वेगवेगळ्या इलेक्ट्रॉनिक गड्डेट्सकडे तरुणाई आर्किप्त होत होती. वाचनसंस्कृती कमी झाली आहे, अशी चर्चा कानी पडत होती; पण मराठी साहित्य बदलत्या पिढीपर्यंत बदलत्या माध्यमातून पोहोचवलं, तर नक्कीच वाचनसंस्कृती वाढत जाईल, हा विचार करून 'ई-बुक'ची सुरुवात करण्यात आली.

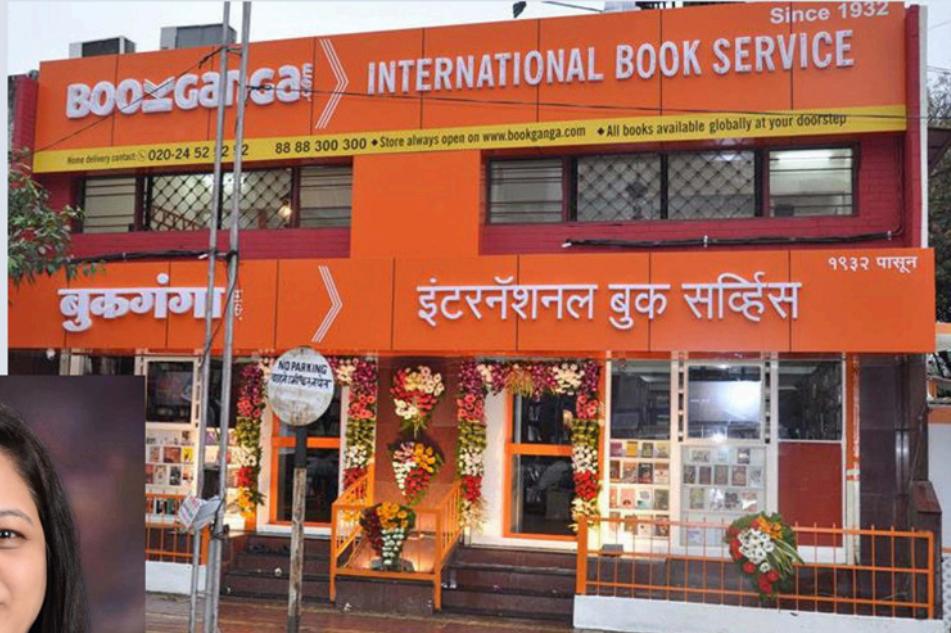
'ई-बुक' म्हणजे कोणत्याही पुस्तकाची इलेक्ट्रॉनिक आवृत्ती. मराठी प्रकाशकांसाठी 'ई-बुक' हा विषय तेव्हा नवीन होता. त्याचा छापील पुस्तकांवर परिणाम होईल का?

**सुप्रिया
जोगळेकर-लिमये**
संचालिका, बुकगंगा, पुणे

बुक्स कोकणातल्या साखरप्यासारख्या छोट्या गावात तयार केली जातात.

'सर्व प्रकाशकांची सर्व पुस्तकं एका फोनवर किंवा एका क्लिकवर जगभरातील वाचकांसाठी घरपोच उपलब्ध' हे ब्रीदवाक्य घेऊन छापील पुस्तकांच्या ऑनलाईन विक्रीलाही सुरुवात करण्यात आली. त्यामुळे मराठी छापील पुस्तकं आता पुण्या-मुंबईबरोबरच अगदी छोट्या खेडेगावांत आणि अगदी सातासमुद्रापासुद्धा पोहोचू लागली! अनेक पुस्तकं रोज प्रकाशित होत असतात; पण ती वाचकांपर्यंत पोहोचत नाहीत. त्यावर उपाय म्हणून वेगवेगळ्या वृत्तपत्रांमधून रोज एका पुस्तकाची माहिती आणि त्याबरोबर 'बुकगंगा'च्या कॉल सेंटरचा फोन नंबर द्यायला सुरुवात केली आणि सर्व दिशांनी प्रतिसाद येऊ लागला. मराठी साहित्यविश्वात पुस्तक

स्वरूपात वाचकांच्या सेवेमध्ये रुजू झालं. सध्याची पिढी बराच वेळ स्मार्टफोन वापरताना दिसते, मराठी बोलते, ऐकते, पण मराठी वाचत नाही. त्यावर उपाय म्हणून 'बुकगंगा'ने ऑडिओ बुक्सचीही निर्मिती केली.

मराठी वृत्तपत्रांचं ई-पेपरमध्ये रूपांतर, छापील मराठी पुस्तकांची ऑनलाईन विक्री, ई-बुक, ऑडिओ बुक, बुकगंगा प्रकाशनाच्या माध्यमातून विविध पुस्तकांची निर्मिती, ड्रायव्हरपासून 'सीईओ'पर्यंतच्या वेगवेगळ्या स्तरांतल्या वेगवेगळ्या व्यक्तींचं 'बॅकग्राउंड व्हेरिफिकेशन' करून देणारं व्हेरिफिकेशन-एक्स (Verification-X), केवळ सकारात्मक, प्रेरणादायी, वैविध्यपूर्ण आणि दर्जेदार मराठी लेख-बातम्या प्रसिद्ध करणारं 'बाइट्स ऑफ इंडिया डॉट कॉम' (Bytesofindia.com) हे पोर्टल, अशा विविध माध्यमातून लोकल ते ग्लोबल सेवा देण्यासाठी मायविश्व टेक्नॉलॉजिज आणि 'बुकगंगा'ची टीम सदैव प्रयत्नशील आहे.